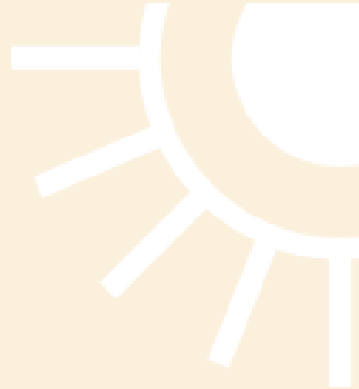

PÄLKÄNE
PARASTA AIKAA

2035

KUNTASTRATEGIA

SISÄLLYSLUETTELO

- JOHDANTO
- PÄLKÄNEEN NYKYTILA
- PÄLKÄNEEN VAHVUUDET
- PÄLKÄNEEN KUNTASTRATEGIAN ELEMENTIT
- MITEN SEURAAMME STRATEGIAN TOTEUTUMISTA

JOHDANTO

Kuntalaki velvoittaa jokaisen Suomen kunnan laatimaan ja vähintään kerran valtuustokaudessa päivittämään kuntastrategiansa. Kuntalaki sanoo asiasta näin: *Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.*

Pälkäneen kunnassa emme päivitä kuntastrategiaamme vain siksi, että laki siihen velvoittaa. Tahtotilamme on, että strategiasta tulee konkreettinen työkalu ja ohjenuora valtuutettujen ja viranhaltijoiden työhön. Se ei saa jäädä vain dokumentiksi mappiin, vaan se auttaa meitä pysymään oikeassa suunnassa ja ymmärtämään, miten kehitymme asettamissamme tärkeissä painopistealueissa.

Suhtautumisemme strategiaan on inhimillinen. Pälkäne on jokaisen kuntalaisen koti ja kausiasukaille vähintäänkin kakkoskoti. Hyvä koti on turvallinen, viihtyisä paikka, jossa kaikki toimii ja jossa tuntee olonsa mukavaksi. Tällä tavoin ajattelemme myös kunnan hallinnosta. Kunnan tehtävänä on pitää yhteinen kotimme siinä kunnossa, että se tosiaan tuntuu juuri siltä, kodilta.

Kuntien tulevaisuudessa on paljon kysymysmerkkejä ja tämän vuoksi olemme halunneet tehdä realistisen strategian, jonka ”paras kaveri” on talousarvio. Talous mahdollistaa eri asioita, mutta toisaalta asettaa myös rajoitteita.

Pälkäneen kuntastrategia on tasapainoinen sekoitus tavoitteellista kehittymistä ja arjen realismia. Haluamme saada Pälkäneellä aikaan asioita, jotka eivät ainoastaan täytä kunnilta vaadittavia minimitehtäviä, vaan ovat oikeasti kuntalaisille ja sidosryhmillemme merkityksellisiä ja ne toteutuvat talouden kannalta tasapainoisesti ja oikea-aikaisesti.

Uuden valtuuston aloitettua kesällä 2025 oli oikea hetki tarkastella syksyllä 2021 laadittua ja vuonna 2023 päivitettyä strategiaamme. Saimme todeta, että strategiaamme on edelleen pääpiirteissään ajankohtainen ja Pälkäneen näköinen. Olemme arvioineet strategian toteutumista vuosittain talousarviotavoitteiden ja strategiamittariston kautta. Nyt uutta päivitystä tehdessämme laajennamme katsetta jälleen pidemmälle tulevaisuuteen ja teemme tavoitteita kohti vuotta 2035. Olemme päättäneet, että tahtotilanamme vuoteen 2035 on, että Pälkäne on turvallinen, viihtyisä ja moderni onnellisen elämän maaseutukunta.

A photograph of a man and a young child climbing a rocky hillside in a forest. The man is crouching on the left, and the child is standing on the rocks to his right, holding a long stick. The background is filled with green trees and foliage. The image is partially covered by a large, semi-transparent speech bubble graphic that contains the text.

Isoista trendeistä olemme tunnistaneeet niitä, joilla todennäköisesti tulee olemaan vaikutusta myös Pälkäneen kehittymiseen ja tulevaisuuteen tai jotka avaavat uusia mahdollisuuksia. Tällaisia ovat muun muassa digitalisoituminen ja tekoälyn mahdollisuudet, muutokset työn tekemisen ja työelämän suhteen, väestörakenteen muutokset, ilmastotyö sekä hyvinvointityö (kt. seuraava dia).

Kuntakonserni ja valtuutetut sitoutuvat toteuttamaan strategiaa, ohjenuorinaan yhteiset lupaukset:

- **Kunta on luotettava kumppani.**
- **Teemme työtämme huolellisesti, taloudellisesti ja realistisesti.**
- **Toimimme avoimesti ja rehellisesti.**
- **Meillä on aito kiinnostus ja kyky ymmärtää kuntalaisten tarpeita.**
- **Pidämme kunnan ja kuntalaisten puolta.**

Kuntastrategiassa olemme päättäneet suunnan, jota kohti kuljemme yhdessä, jotta voisimme elää Pälkäneellä elämämme parasta aikaa.

NÄMÄ VAIKUTTAVAT TOIMINTAAMME

Elämäntapojen ja
arvojen
muutokset

Digitalisaation ja
tekoälyn
mahdollisuudet

Työllisyysalueen
palvelut ja yhteistyön
toimivuus

Tampereen ja
Pirkanmaan
alueellinen kehitys

Kuntien toimintaa ohjaavan lainsäädännön muutokset

Väestörakenne,
ikäntyminen, syntyvyys
ja muuttoliike

Maailmanpolitiikka
ja uudenlaiset
turvallisuusriskit

Työn ja työelämän
murros

Hyvinvointialueen
palvelut ja yhteistyön
toimivuus

Julkisen talouden
kehitys

Ilmastonmuutos ja
luonnonvarat

PÄLKÄNEEN NYKYTILA

- Suomen kuntien joukossa ja samankokoisiin kuntiin verrattuna Pälkäne sijoittuu eri tutkimuksissa ja tilastoissa seuraavasti:
 - Suomen yrittäjien kuntabarometrissä vuonna 2024 Pälkäne sai kokonaisarvosanan 3,32, ollen Pirkanmaan 5. paras kunta yrittäjien arvioissa. Tietoliikenneyhteyksien osalta Pälkäne oli Pirkanmaan ykkönen.
 - Pälkäneen työttömyysaste on ollut viime vuosina Pirkanmaan kuntien joukossa koko ajan matalimman viiden kunnan joukossa, usein kaikista alhaisin.
 - Pälkäneen talous on vahvalla pohjalla: kertynyt ylijäämä asukasta kohden on korkea ja lainakanta alhainen Pirkanmaan kuntien joukossa.
 - Pälkäneen kunnan alueella on varsin kattava valokuituverkko, joka mahdollistaa hyvät tietoliikenneyhteydet eri puolilla kuntaa.
 - THL:n hyvinvointia mittaavassa Teaviisarissa Pälkäne ei millään osa-alueella saa huonoa arvosanaa, mutta parantamisen varaa kuitenkin on.
 - WSP Finlandin vuotuisessa alueiden tutkimuksessa on yhteensä 22 indikaattoria, joilla mitataan kuntien elinvoimaisuutta. Ne liittyvät mm. työllisyyteen, tulotasoon, koulutukseen, syntyvyyteen, väkiluvun kehitykseen sekä yrityskirjoon ja vihreään siirtymään. Vuonna 2023 Pälkäneen sijoitus Suomen kuntien joukossa oli 142. ja vuonna 2024 Pälkäne oli sijalla 105. Pälkäneen sijoitus nousi 37 sijaa ja nousu oli suurin Pirkanmaan kunnista. Pirkanmaan kuntien joukossa Pälkäne oli vuonna 2024 sijalle 11.
- Yksi oleellisimmista kehityskuluista on väestön määrä, joka on laskenut Pälkäneellä tasaisesti viime vuosina, lukuunottamatta vuotta 2021. Tämä johtuu ennen kaikkea luonnollisesta väestönkehityksestä. Pyrimme siihen, että Pälkäneen vetovoima olisi riittävä houkutellakseen tänne kokonaan uusia asukkaita sekä paluumuuttajia. Tavoittelemme positiivista nettomuuttoa.

PÄLKÄNEEN VAHVUUDET

Pälkäne on kehittyvä, ainutlaatuinen ja moderni maaseutukunta Tampereen kaupunkiseudun välittömässä läheisyydessä. Pälkäneen vahvuuksia ovat:

- **rauhallinen ja turvallinen elinympäristö**
- **aktiiviset ja energiset kylät ja yhteisöt**
- **hyvät palvelut ja monipuoliset tapahtumat**
- **kaunis ja puhdas luonto vapaa-ajan ja liikunnan mahdollisuuksineen**
- **kiinnostava historia ja vahva sivistysperintö**
- **hyvä maantieteellinen sijainti**
- **koko kunnan kattava valokuituverkko**

Kuntastrategiamme
arvot ovat:

AVOIMUUS

YHTEISTYÖ

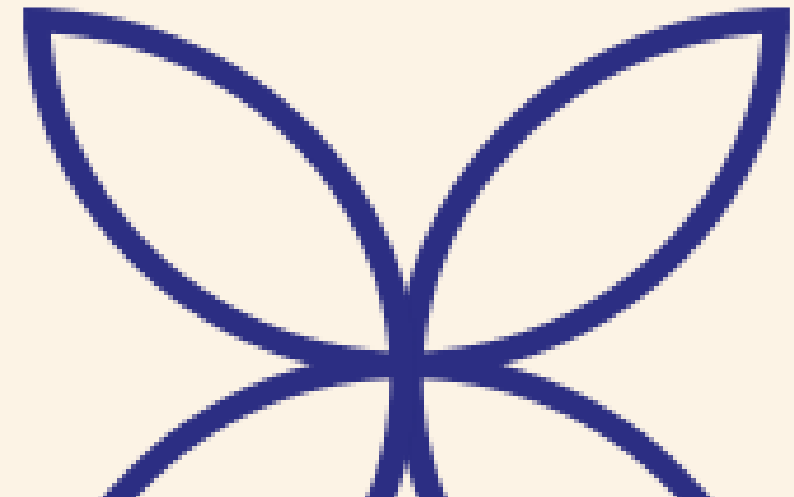
VASTUULLISUUS

Pälkäneen painopistekokonaisuudet ovat
hyvinvointi, elinvoima ja vastuullisuus.

Kaikkia painopistealueita läpileikkaavana
teemana on **DIGITALISAATIO.**

Painopistealueiden sisältöä on kuvattu
tarkemmin seuraavassa taulukossa.

Määrittelimme kuntastrategiaan **painopistekokonaisuudet**
ja niille **päämäärät**. Kunnan toimintaan kuuluu luonnollisesti
myös paljon muuta, mutta valitsemamme kokonaisuudet
ovat tulevan menestyksemme ja kehityksemme kannalta
erityisen tärkeitä. Strategiaan nostettiin kullekin
kokonaisuudelle keskeiset teemat.

HYVINVOINTI

Kuntalaisten hyvinvointi

Pälkäneen kunnan tavoitteena on hyvinvoivat ja onnelliset asukkaat. Palveluita pyritään järjestämään hyvinvointivaikutuksia ennakoiden ja syrjäytymistä ehkäisten. Palveluiden järjestämisessä huomioidaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat asukasryhmät.

Kuntalaisten hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden

Kuntalaisia tuetaan ja kannustetaan aktiiviseen, liikunnalliseen ja hyvinvointia tukevaan elämäntapaan. Kunta tarjoaa liikunnan ja kulttuurin palveluita ja toimintaympäristöjä mahdollistaen monipuolisen hyvinvoinnista huolehtimisen.

Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi

Pälkäneen kunnan henkilöstö on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva. Työtä ja työympäristöjä kehitetään aktiivisesti ja työssä viihtymistä edistetään.

ELINVOIMA

Yritysten toimintaympäristöjen kehittäminen

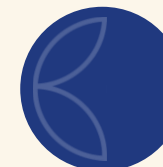
Pälkäne on hyvä paikka yrittää ja tehdä työtä. Kunnan palvelut ja toimintaympäristöt tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset yritykset ovat tärkeä voimavara. Kunnan maapolitiikka ja kaavoitus on yritys-toimintaa edistävää ja tukevaa.

Yhteisöllisyyden edistäminen

Pälkäneläiset yhteisöt tukevat kunnan elinvoiman kehittymistä, kuntalaisten aktiivisuutta sekä kunnan yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta. Elinvoimaiset paikallisyhteisöt ovat tärkeä voimavara. Kunta toimii aktiivisessa vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa kuntalais- ja kyläilloissa, kuulemistilaisuuksissa ja sähköisessä vuorovaikutuksessa.

Pälkäne on vetovoimainen

Pälkäneen vetovoima on hyvä ja kuntaan muuttaa enemmän uusia asukkaita kuin kunnasta muutetaan pois. Kunta edistää joukkoliikenteen kehittämistä saavutettavuuden parantamiseksi. Kunta edistää toiminnallaan monipuolisten ja riittävien asumismahdollisuuksien ja ympäristöjen kehittämistä sekä markkinoi eri asumismuotoja ja tontteja aktiivisesti.

VASTUULLISUUS

Kunnan talous on tasapainossa

Kunnan käyttötalous saadaan tasapainoon ja vahvistetaan kunnan investointikykyä tukemaan elinvoimaa ja tulevaa kehitystä.

Päätöksenteossa ja toiminnassa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja

Pälkäneen kunta on sitoutunut toteuttamaan Etelä-Pirkanmaan ilmasto- ja luonnon monimuotoisuus-ohjelmaa. Päätöksiä ja hankintoja tehdessä arvioidaan niiden vaikutukset pitkällä aikavälillä kuntalaisten hyvinvointiin ja kunnan elinvoimaan.

Turvallisuus

Kunta edistää turvallisuutta kuntalaisten arjessa. Kunta varautuu tuottamaan palvelut mahdollisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa sekä muuttuvissa olosuhteissa.

DIGITALISAATIO

Pälkäneellä edistetään digitaalisten palveluiden käyttöönottoa kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman lisäämiseksi.

Strategian suunnittelussa päätimme luopua tavasta, jolla suomalaiset kunnat yleensä kuvaavat tavoitteita. Hylkäsimme yleisesti käytetyn termin ”visio”, sillä se paitsi usein ymmärretään liian hajanaisesti on myös terminä liian utuinen – visiohan tarkoittaa eräänlaista harhanäkyä tai kangastusta. Sen sijaan päätimme asettaa kunnalle **tahtotilan**, joka on terminä mielenkiintoisempi, dynaamisempi ja innostavampi. Tahtotilaamme emme tietoisesti liittäneet numeerisia asioita (ne sisältyvät strategian toteutumisen mittareihin), vaan päätimme ilmaista sen **inhimillisen merkityksen**, mitä saamme aikaan, kun teemme työmme ammattitaitoisesti ja tarmokkaasti.

Tahtotilamme, jonka aiomme saavuttaa vuoteen 2030 mennessä:

Pälkäne on

**TURVALLINEN, VIIHTYISÄ
JA MODERNI
ONNELLISEN**

elämän maaseutukunta.

*Avoimuus
Yhteistyö
Vastuullisuus*

TAHTOTILA 2035

Pälkäne on
**TURVALLINEN, VIIHTYISÄ
JA MODERNI
ONNELLISEN**
elämän maaseutukunta.

HYVINVOINTI

Pälkäneläiset ovat
aktiivisia
ja voivat hyvin.

ELINVOIMA

Kunnan palvelut ja
toimintaympäristö tukevat
asukkaiden ja yritysten vireää
toimintaa. Elinvoimaiset
paikallisyhteisöt
ja yritykset ovat tärkeä
voimavara.

VASTUULLISUUS

Kunta toimii sosiaalisesti,
ekologisesti ja
taloudellisesti
vastuullisella tavalla.

Hyvinvoinnin, elinvoiman ja vastuullisuuden edistäminen
digitalisaation kautta

MITEN SEURAAMME STRATEGIAN TOTEUTUMISTA

Kuntastrategian ja talousarvion työnjako:

- Pälkäneen kuntastrategian toimeenpano tapahtuu vuosittaisten talousarvioiden kautta, jolloin strategia tulee sujuvasti osaksi toimintaa.
- Toimialat määrittelevät talousarvion toiminnalliset tavoitteet toteuttamaan strategiassa määriteltyjen painopistealueiden tavoitteita.
- Talousarviotavoitteille asetetaan mittarit, joiden toteutumista seurataan vuoden aikana osavuositarkastuksissa sekä tilinpäätöksessä.
- Pälkäneen kunnan talousarvioasiakirja muokataan tukemaan uuden kuntastrategian toteuttamista.
- Kuntastrategian mittariston tavoitetasoon pääsemistä arvioidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

STRATEGIAN MITTARISTO

Mittaristo

Nyt

TAVOITETASO 2035

Asukasluku	6 150	6 200 tai suurempi
Tuloveroprosentti	8,9	alle kuntien keskiarvon (v. 2026 ka = 8,82)
Kunnan lainamäärä/asukas	955 € (12/2024)	alle kuntien keskiarvon, 2023 ka = 3 334 €
Konsernin lainamäärä/asukas	1 713 €	alle kuntien keskiarvon, 2023 ka = 6 960 €
Myytyjen asuintonttien määrä/vuosi	2 (v. 2024)	8
Nettomuutto	-50 (2024)	Positiivinen nettomuutto
Yritysten määrä	690	700
Perustettujen yritysten määrä/vuosi	40 (12/2025)	40
Yrityksissä olevien työpaikkojen määrä	951 (htv, 2021)	1 100
Työttömyysprosentti	7,9 (12/2024)	6 % tai pienempi
Kuntalaisten kokonaistyytyväisyys hyvällä tasolla	3,4 (asteikolla 1-5) kysely v. 2024)	4
Kunnan henkilöstön yleisarvosana työnantajalle asteikolla 1-5	3,9 (v. 2024)	4
*Ilmastopäästöjen määrän väheneminen vuoteen 2007 verrattuna	- 35 %	- 80 %
Hiilineutraaliuteen tähtäävät uudet toimintatavat tai teot/vuosi	2	3
TEA-viisareiden yhteisarvosana	61	Maan keskiarvoa parempi (70)
Kuntalaisten osallistaminen – tilaisuudet ja kyselyt/vuosi	16 (2024)	15
Kuntalaiskyselyyn vastanneiden määrä	222 (2024)	650

*Hinku-kuntien tavoite on päästöjen vähentäminen vuoden 2007 tasosta 80 % vuoteen 2030 mennessä.

KIITOS

